

P o s u d e k

na disertační práci JUDr. Miluše **Kindlové**, M.Jur.

„Ústavně-právní komparace ochrany lidských práv ve Spojeném království a České republice v evropské perspektivě“.

V uplynulém období bylo publikováno více prací, které se svým zaměřením, ať již tématickým nebo přinejmenším okruhem dotčených otázek, dotýkaly otázek lidských práv, prostředků a institucí zajišťujících jejich ochranu, a to mnohdy i v jejich komparaci. Domnívám se však, že to byl právě zájem disertantky prezentovat téma - jak konečně uvádí v názvu práce (ústavně-právní komparace ochrany lidských práv) - v určité východiskové podobě, která by měla vypovídat o ústavním prostředí ochrany těchto práv právě ve Spojeném království a České republice v kontextu evropském. I když disertantka (jak sama uvádí; str. 10) se snaží pouze vysvětlit různé zvolené varianty a neusiluje o komplexní zpracování (tedy i zpracování otázek substantivního rázu), lze s ní nepochybně souhlasit, že „aspirace na porozumění institucionálním a metodologickým faktorům“, je nejen nezbytným pro chápání právě oněch substantivních otázek, ale je také vhodným prostředím pro původní autorskou disertační práci.

Uvedená skutečnost se projevuje v rámci předložené práce (jejíž celkový rozsah je 260 stran) již v samotném Úvodu a v části první [používání srovnávací právní vědy a srovnávací metody (nejen) v oblasti ochrany lidských práv], které představují zdařilé uvedení do problematiky. Oponent rád konstatuje, že autorka připomíná vhodnost (nutnost) a užitečnost právní komparatistiky a její význam nejen v oblasti vědy, ale také v oblasti výuky, což je skutečnost, která bývá někdy opomíjena (a přiznejme) studenty ne vždy oblíbená (a tedy také vyžadována). Vlastní jádro práce je koncepčně založeno v částech třetí až páté, přičemž

obsahově je každá z těchto částí nositelem relativně samostatného tématického přístupu k problematice [část třetí – ústavní prostředí pro ochranu lidských práv ve Spojeném království a České republice, část čtvrtá – hlavní ústavněprávní instrumenty ochrany lidských práv, část pátá – ochrana lidských práv ve Spojeném království a České republice v komparaci vybraných aspektů), jež však společně prezentují, a to zejména s ohledem na obsahové ladění části třetí a páté aktualizovaný rámec tématu. Domnívám se totiž, že přínosnost a zajímavost tématu práce se projevuje především v souvislostech problematiky v prostředí moderního právního státu. Z tohoto pohledu je obsahové koncipování jednotlivých částí produktivní – otázkou zřejmě zůstává, zda tématicky a problémově nejsou kapitola 4. části třetí, kapitola 3. a kapitola 4. části čtvrté přece jenom nadbytečně popisné, i když oponent uznává, že nutnost (ve smyslu vhodnosti a vyváženosti) jejich podání je neoddiskutovatelná. V ostatním však tématické a obsahové ladění práce působí inspirativně, dokumentuje šíři deklarovaných otázek a tomu korespondující rozsah (a také způsob podání) prezentovaných témat a problémů. Závěr disertační práce autorka věnuje zpřehlednění jednotlivých tématických úseků, resp. „neuralgických bodů“, jak vplynuly ze zpracování tématu a jsou aktuální nejen pro obě komparované země.

Po obsahové a formální stránce disertační práce obsahuje rozsáhlý a velmi reprezentativní seznam bibliografie a dalších pramenů, pečlivý, seriózní a dokonale vedený poznámkový a odkazový materiál svědčící o značné erudici a přehledu autorky ve zpracovávané problematice. V práci se nevyskytují nadpočetné nedostatky plynoucí z textového zpracování – snad jen tu a tam formulační nedostatek (či snad překlep?) .

Z metodologického hlediska disertační práce reflektuje v první řadě srovnávací přístup, který disertantce umožňuje uvést jednotlivé problémy v prostředí obou států, ale také (nutně)

v rovině evropské. Použití komparativního přístupu autorkou není nejen samoučelné (takto koncipované téma práce si jej bezpodmínečně vyžaduje), ale současně svědčí také o rozsáhlé odborné (a také jazykové) zdatnosti a erudici disertantky v tomto směru. Domnívám se, že JUDr. Kindlová náleží mezi nadějně představitele české vědy ústavního práva (a právní komparatistiky též), což dokumentuje také svou dosavadní literární a časopiseckou produkcí, z níž v disertační práci také vychází a argumentuje. V tomto směru je její metodologická vybavenost a dispozice nanejvýš vhodná a vzhledem k širšímu rámci tématu (zejména v v části 3. a 5.) reprezentativní. U zvoleného tématu autorka pochopitelně nemohla ponechat bez povšimnutí jeho právní stránku a z toho důvodu se proto nemohla vyhnout ani metodě juristické (resp. právně dogmatické). V tomto směru na více místech poukazuje na metody právní interpretace, pracuje s nimi a současně upozorňuje na jejich význam a úlohu při ochraně lidských práv.

Disertační spis JUDr. Kindlové nabízí čtenáři kromě řady konkrétních a zobecňujících informací zároveň další impulsy k zamyšlení, u nichž se oponent (který sám často váhá) obrací na autorku s prosbou o jejich ověření v diskusi. K jakému východisku (základu) pro působení komunitárního práva v České republice (str. 58-59) se autorka přiklání, nejasným se jeví autorčin názor na možnou (existující?) distinkci mezi závazností výkladu a závazností rozhodnutí Ústavního soudu (str. 73). Nepochybně zajímavým by byl podrobnější exkurs o (dalších) možných pozitivních i negativních dopadech „hybridních systémů“ z hlediska dělby pravomoci a odpovědnosti mezi soudy a parlamentem ve sféře soudní kontroly zákonů (a hypoteticky v České republice zvláště), stejně jako příkladné doplnění autorčina připomenutí, že „dnešní doba dokládá, že jednotlivec může mít stejný, ne-li větší vliv, než jakým disponuje veřejná moc“ (str. 211). Jednu z nejzajímavějších otázek je

charakteristika a typologie orgánů veřejné moci z organizačního a funkčního hlediska (a snad přesnějšího odlišení obce a činnosti jejích orgánů; str. 218).

Závěrem svého oponentského posudku rád konstatuji, že předložená disertační práce se opírá o důkladnou a rozsáhlou znalost odborné literatury a dalších zdrojů, vypovídá o autorčině schopnosti s těmito zdroji pracovat, nastolovat podstatné otázky [o proniknutí do problému ostatně svědčí také to, že autorka v rámci některých mezititulků a dílčích závěrů v rámci jednotlivých částí práce nejen nastolovala určitý problém, ale současně poukazovala na problém(-y) jej rozvádějící a tomu také v dalším textu věnovala pozornost], přinášet cenné informace a pokoušet se o zobecnění. V tomto smyslu je disertační práce prací autorsky neocenitelnou, inspirativní a svědčící o excelentních autorčiných schopnostech.

Disertační práce splňuje požadavky na kvalifikační práce tohoto druhu a doporučuji ji proto k obhajobě..

V Brně dne 6. června 2008

doc. JUDr. Jan Svatoň, CSc.